Dosarul 1reab - 32/14

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

14 octombrie 2014 mun.Chişinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență :
Preşedinte – Nicolae Gordilă,
Judecători – Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

a judecat fără citarea părților recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Iurii Garaba, împotriva sentinței Tribunalului militar al forțelor militare sovietice de ocupație din Germania din 28 mai 1948 privindu-i pe

Ştetner Isidor Borisovici, născut în anul 1924, originar din or.Cernăuți.
şi
Zaidman Grigorii Rubinovici, născut în anul 1924, originar din or.Lipcani.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al forțelor militare sovietice de ocupație din Germania din 28 mai 1948, **Ştetner Isidor** şi **Zaidman Grigorii** au fost condamnați în baza art.58-1 „b” Cod penal al RSFSR la cîte 25 de ani închisoare, fiecare, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani închisoare, cu confiscarea averii personale a fiecăruia.

2. Potrivit sentinței au fost declarați vinovați şi condamnați:

- **Ştetner Isidor** pentru faptul că fiind imobilizat în armata sovietică, la 03 ianuarie 1947 a fost trimis pentru a-şi exercita în continuare serviciul în districtul militar din regiunea Carpați, însă nu a ajuns la locul destinației, dar a fugit în zona americană de ocupație din Germania împreună cu Şchultz Inga, cetățeancă de naționalitate germană, cu care se afla în relații de concubinaj, stabilindu-se în lagărul pentru evrei din or.Vasseburg, iar în iunie 1947 a fugit din lagăr şi s-a ascuns pe teritoriul Italiei;

- **Zaidman Grigorii** pentru faptul că fiind demobilizat din armata sovietică, la 10 martie 1947 a fost trimis în URSS, însă nu a revenit pe teritoriul Uniunii Sovietice, dar a fugit în zona americană de ocupație din Germania, stabilindu-se în lagărul pentru evrei, unde se afla şi inculpatul I.Ştetner împreună cu concubina sa Şchultz Inga. Ulterior, în iunie 1947 toți trei au fugit în Italia.

Prin acțiunile lor inculpații I.Ştetner şi G.Zaidman au săvîrşit infracțiunea prevăzută de art.58-1 „b” Cod penal al RSFSR – trădare de patrie.

3. Adjunctul Procurorului General, Iurii Garaba, a declarat recurs în anulare în care, invocînd temeiul prevăzut de art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită casarea sentinței sus menționate, cu încetarea procesului penal şi reabilitarea condamnaților Ştetner Isidor şi Zaidman Grigorii în temeiul art.3 din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, pe motiv că probele acumulate nu sînt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpaților în baza art.58-1 „a” Cod penal RSFSR – trădare de patrie, fiindcă acestea nu confirmă faptul că I.Ştetner şi G.Zaidman prin acțiunile sale a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS, precum şi din motivul încălcării esențiale a drepturilor acestora în cadrul examinării cauzei, ce constituie un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente.

4. Judecînd recursul în anulare în raport cu materialele dosarului şi motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărîrile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute în art.453

Cod de procedură penală, adică în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

Potrivit art.6 pct.44) Cod de procedură penală, viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, este o încălcare esențială a drepturilor şi libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova şi de alte legi naționale.

Totodată, conform art.3 din Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, cu modificările ulterioare, sînt declarate nevinovate şi urmează a fi reabilitate în fața societății şi reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 şi 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, inclusiv şi cele care au fost condamnate pentru trădare de patrie.

Astfel, condamnarea lui I.Ştetner şi G.Zaidman pentru trădare de patrie este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, întrucît a fost încălcat dreptul inculpaților la un proces echitabil.

Reieşind din cele constatate şi din prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit.b) Cod de procedură penală, instanța de recurs găseşte prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărîrea judecătorească de condamnare în privința lui Ştetner Isidor şi Zaidman Grigorii, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lor la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în baza art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală şi reabilitarea lor.

În contextul celor expuse, Colegiul penal conchide că recursul în anulare este întemeiat şi urmează a fi admis.

5. În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit.b), art.453 alin.(1) şi art.457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Admite recursul în anulare declarat de Adjunctul Procurorului General, Iurii Garaba, casează sentința Tribunalului militar al forțelor militare sovietice de ocupație din Germania din 28 mai 1948 privind condamnarea lui Ştetner Isidor şi Zaidman Grigorii în baza art.58-1 „b” Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal, pe motiv că fapta acestora nu întruneşte elementele infracțiunii şi dispune reabilitarea lor, în conformitate cu Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizie este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 21 octombrie 2014.

Preşedinte Nicolae Gordilă

Judecători Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun